

alte trei portrete așezate la marginea coloanei a doua reprezintă pe Antioh Galeriu<sup>409</sup>, Seleucos Galeriu<sup>410</sup> și Seleucos Cheramin<sup>411</sup>, stăpînitori ai Siriei și ai Israelului, iar unul, al lui Iosif<sup>412</sup>, este așezat pe fișia verde din dreapta coloanei a doua.

Textul acestei pagini, mai cuprinzător pe prima coloană și redus la șase rînduri pe coloana a doua, se ocupă de faptele Macabeilor și de regii sirieni. La mijlocul coloanei a doua întîlnim o însemnare din anul 1850, pe care o vom folosi la capitolul despre circulația manuscrisului.

Fila 19<sup>v</sup> cuprinde 10 portrete de bărbați, așezate astfel: două portrete, al lui Ioan Ircanos<sup>413</sup> și al lui Artistovul<sup>414</sup> împărat, pe vechea linie a preoților, respectiv a conducătorilor Iudeii din vremea Macabeilor; trei portrete pe linia Ptolemeilor, din dreapta primei coloane, înfățișează pe Sotir<sup>415</sup>, Alexandru<sup>416</sup> și Ptolemeu<sup>417</sup>; un singur portret — cel al lui Eliud<sup>418</sup> — pe fișia centrală; două portrete pe linia stăpînitorilor Siriei, al lui Antioh<sup>419</sup> cel Mare și al lui Antioh<sup>420</sup> Epifanes, legate de un al treilea prin linii subțiri, din interiorul coloanei a doua, care îl înfățișează pe Seleucos Filopator<sup>421</sup> și, în sfîrșit, un portret pe fișia cea verde la de marginea coloanei a doua, numit Iamii<sup>422</sup>.

Textul primei coloane se ocupă de luptele interne din Iudeea din vremea Macabeilor; în coloana a doua sînt trecute faptele regilor sirieni înfățișați pe această pagină.

Fila 20 cuprinde 12 portrete, așezate după cum urmează: un singur portret, al lui « Alexandru-împărat<sup>423</sup> », pe linia preoților, conducători în Iudeea după întoarcerea din robia babilonică; două portrete de regi egipteni pe linia Ptolemeilor, reprezentînd pe Dionisie<sup>424</sup> și pe Cleopatra<sup>425</sup>; un portret — ultimul portret încoronat pe fișia centrală — îl înfățișează pe Eleazar<sup>426</sup>; șapte portrete, pe linia stăpînitorilor Siriei, înfățișează ultimii regi înainte de cucerirea romanilor (pe Antioh Eupator<sup>427</sup>, Dimitrie Sotir<sup>428</sup>, Alexandru Epifanes<sup>429</sup>, Dimitrie cel Mic<sup>430</sup>, Antioh Tirax<sup>431</sup>; Antioh<sup>432</sup> cel de urmă și pe Trifon<sup>433</sup>). În sfîrșit, pe linia verde a Mariei, întîlnim un singur portret care înfățișează de data aceasta un războinic, asemănător cu regii sirieni și care se numește Melhi<sup>434</sup>.

Dintre portrete, cel al Cleopatrei, cam estompat, înfățișează un profil de femeie frumoasă, cu bucle bogate ce-i cad pe umeri, cu podoabe la gît, dar cu veșminte de luptător și cască pe cap.

Textul de pe această pagină ne vorbește în prima coloană, printre altele, despre Cleopatra, iar pe a doua coloană despre ultimii regi ai Siriei și cucerirea romană.

Fila 20<sup>v</sup> cuprinde 27 de portrete, dintre care șase înfățișează femei. Distribuția portretelor pe pagină și filiația diverselor personaje sînt destul de complicate.

Pe vechea linie a preoților sînt așezate trei portrete de regi stăpînitori în Iudeea: Alexandru<sup>435</sup>, Ircanos<sup>436</sup> și Antigoni<sup>437</sup>. De la primul portret, al reginei Alexandra, se desface o linie spre dreapta, în interiorul primei coloane, care leagă între ele alte trei portrete de stăpînitori, înfățișînd pe Aristobul<sup>438</sup>, Alexandra<sup>439</sup>, Lisania<sup>440</sup>. La mijlocul primei coloane, fără nici o legătură cu portretele din jur, întîlnim un al șaptelea portret, al unui oarecare Alexandru<sup>441</sup>. În dreapta lui, pe o linie perpendiculară pe textul primei coloane sînt așezate patru portrete, reprezentînd pe generali romani care au purtat lupte în Asia Mică și în Siria: Scuros<sup>442</sup>, Gabinos<sup>443</sup>, Crasos<sup>444</sup> (membru în primul triumvirat), Casos<sup>445</sup>. Pe linia Ptolemeilor, care cotește ușor spre stînga, întîlnim un singur portret, cel al lui Iulius Caesar<sup>446</sup>, din care se desface o linie în sus, pe care sînt așezate alte două portrete: deasupra lui Cezar este așezat portretul lui Pompei<sup>447</sup>, alt triumvir, iar deasupra acestuia portretul lui Tulie<sup>448</sup>. Pe fișia centrală întîlnim portretele lui Matan<sup>449</sup> și al lui Iacov<sup>450</sup> (bunicul, respectiv tatăl lui Iosif, bărbatul Fecioarei Maria), din care pleacă linii ce se încrucișează cu portretul Esthei<sup>451</sup>, ce leagă alte două portrete: al lui Melhi<sup>452</sup> și Ili<sup>453</sup>. Din portretul lui Iacov se desface oblic, în jos, o linie subțire care duce la portretul lui Iosif<sup>454</sup>; dedesubtul acestuia, legat tot printr-o linie subțire, se află portretul Fecioarei Maria<sup>455</sup>.

Pe linia arborelui genealogic al Fecioarei Maria sînt așezate patru portrete înfățișînd pe Levi<sup>456</sup>, Panthir<sup>457</sup>, Vapanthir<sup>458</sup>, Ioachim<sup>459</sup> (tatăl Fecioarei Maria). Din ultimul portret, cel al lui Ioachim, așezat la capătul liniei (după ce aceasta a făcut un cot spre stînga), în interiorul coloanei a doua, se desface două linii: una duce la Ana<sup>460</sup>, soția sa, cealaltă duce la Fecioara Maria. Din portretul Anei pleacă două linii înguste, ca și cele ale preoților: una spre dreapta, la portretul surorii sale Maria<sup>461</sup>, alta coboară, trecînd, ca și cealaltă de altfel, pe pagina următoare, unde vor fi legate de alte portrete, înfățișînd rubedeniile apropiate ale lor. Dintre portretele generalilor romani, destul de puțin reușite, cel mai acceptabil este cel al lui Pompei (sau « Pombie », cum spune inscripția). Acesta este înfățișat sub profilul unui tînăr cu trăsături frumoase și ochi mari, purtînd pe corp o cuirasă împodobită, iar pe cap un coif cu boruri, ce se termină la vîrf cu un ciucure desfăcut.

Portretul lui Cezar ne înfățișează mai degrabă profilul unui grec, cu trăsături fine și nas bine marcat. Pe cap poartă coif, ca și Pompei, numai că deasupra borurilor sînt desenați lauri. Este îmbrăcat tot în cuirasă, mai simplă decît cea a lui Pompei.

Iosif, bărbatul Mariei, ne înfățișează profilul unui om nu prea tînăr, cu capul descoperit, cu fața ușor teșită, privind în gol. Drept îmbrăcăminte poartă o cămașă sărăcăcioasă, închisă la piept.